

Artistice - Culturale

Schubert, Mozart, Wolf, Puccini, Straus, Marx și doine românești,

alcătuiesc admirabilul program cu care va prezenta la concertul de

Marti, 29 Iulie, orele 9 și jumătate seara,

în Palatul Cultural din localitate,

D-ra LIVIA VĂȚIANU

dela „Opera Populară“ din Viena. — Bilete se află la Librăria Diecezană, iar în seara concertului la casă.

Violinistul român Socrate Barozzi — în America

Ziarul „America“ din Cleveland aduce știrea că violinistul român Socrate Barozzi a reușit mari succese în turneul muzical pe care l-a făcut în America.

Ziarele străine la New-York

Numărul ziarelor străine care apar la New-York este de două ori mai mare decât al ziarelor care apar în limba engleză. Tirajul tuturor ziarelor care apar în alte limbi decât cea engleză este cam un milion.

După numărul cititorilor, primul loc îl ocupă ziarul francez: 5 ziare cu un tiraj total de 390.000. Urmează apoi cele italienești: două la număr, cu 175.000 de cititori.

Rusește apar două ziare cu un tiraj de peste 72.000. Tot două ziare apar în limba grecească cam în 55.000 exemplare. În limbile slovenă, slovacă, sârbă și croată apar 5 ziare cu un tiraj total de 55.000.

În ungurește apar două ziare cu 47.000 cititori.

În polonă apar trei cu 26.000 exemplare. Francezii au un singur ziar cu 17.000 cititori.

Un ziar cu 12.000 cititori au ceții și tot unul cu un tiraj de 7.000 Spaniolii. Mai apar apoi trei ziare arabe care toate laolaltă au 9.000 de cititori.

Retragerea monedei de hârtie de 1 și 2 lei

Deoarece stocul de moneda metalică de 1 și 2 lei în valoare de 90 de milioane, pus în circulație până acum, a dispărut aproape cu desăvârșire, ministerul de finanțe a luat hotărârea să nu mai retragă treptat moneda de hârtie de 1 și 2 lei și, imediat ce se va primi viitorul transport de moneda metalică, să fixeze un termen scurt pentru preschimbarea monedelor de hârtie.

Valoarea totală a monedei metalice ce se va pune în circulație este de 190 milioane lei.

Vânătoarești

Suntem rugați de către Inspectoratul vânătoriei din Ardeal, a aduce pe această cale la cunoștința celor interesați, că atât în interesul bunului mers al acestui inspectorat, cât și în interesul particular al vânătorilor, cererile și reclamațiile înaintate Inspectoratului de vânătoare al Ardealului să fie timbrat conform ordinelor în vigoare. În caz contrar acestor cereri sau reclamații, nu li se va da nici un curs.

Mulțumire

Jahnica familie a decedatului Dimitrie Lăpușca, prin aceasta aduce mulțumirea sa tuturor, aceluia care a contribuit cu condi-leanțele lor și au petrecut pe decedatul în Domnul, la cele eterne. Familia Lăpușca.

Dela poliție

Înaintări în poliția locală

În poliția locală s'au făcut următoarele înaintări: Buzică Th. Ioan dela comisar cl. II la comisar cl. I, Stana Traian, dela comisar special cl. II la comisar special cl. I, Draghiciu Aurel, dela comisar cl. II la comisar cl. I, Mihailescu Aurel, dela comisar cl. II la comisar cl. I, Griurgiu Romul, dela comisar cl. II la comisar cl. I și Delățan Ioan, dela comisar cl. III la comisar cl. II.

Detasare

Conform ord. Ministerului de Interne dl Tabacu Gheorghe polițaiu cl. III dela poliția Sighetul Marmăției s'a prezentat la Prefectura Poliției locale pentru a's lua postul în primire fiind detasat cu serviciul aci.

Femei hoațe prinse

Individele Rozăia Barboș și Lina Barboș, au fost înaintate parchetului fiind prinse în flagrant delict de furt de buzunare asupra văduvei Ioan Sos.

Alți hoți prinși

Au fost înaintați parchetului indivizii Spătaru Zamfir și Balint Samuilă fiind învinși pentru furtul unui vagon de grâu venit dela Caracal pentru Timișoara.

Din județ

Sinucidere

În ziua de 24 Iulie, individul Mărghită Dumitru de 71 ani din comuna Pecica Română a fost găsit spânzurat în casa proprie. Cazul cercetându-se de către șeful postului de jandarmii respectivi și negăsindu-se nici o urmă de violență s'a cerut autorităților judecătorești autorizarea înmormântării.

Amănunte asupra incendiului din Erdeiș

Dupăcum am anunțat în unul din numerele trecute al ziarului nostru, cumcă în comuna Erdeiș au ars păioasele locuitorului Palfy Balint din numita comună asupra acestui caz revenim azi cu noui amănunte. Pe același teren unde erau așezate păioasele numitul locuitor se gaseau toate roadele câmpului ale întregii comune. Inceputul incendiului fiind anunțat postului Chișineu, acesta la rândul său a adus cazul tot pe cale telefonică la cunoștința companiei de de grăniceri din localitate.

DL capitănu N. Radoi, comandantul companiei a V. Grăniceri, a pornit în pas alergător în fruntea companiei — adunată în pripă — și mulțumită unei intervenții grabnice și bine chibzuite — s'a putut salva restul recoltei celorlalți locuitori, înălțându-se astfel ruina unui sat întreg, prin pagube de milioane. De asemeni zcul depus de pompierii locali, cât și serviciile aduse de către pompele de apă sosite din Nădab, merită toată lauda. Cu asemenea fapte, armata și elementele care în timp de pace au menirea de a supraveghea asupra bunurilor locuitorilor, nu au decât de câștigat în rândurile țărânilor noastre.

Sinagogă aruncată în aer?

Pe cale particulară, suntem informați că în comuna Iosășel, s'ar fi produs o explozie la sinagoga din localitate. Vom reveni cu amănunte în numărul viitor.

x Manutața Arad, vinde la licitație publică în ziua de 6 August 1924, ora 9 a. m. în localul manutații din Cetate 5000 kgami arpacași 2000 kgami făină de porumb.

1-2

Cinema

(x) Două seri de răsēt și veselie vor fi sările petrecut Duminecă și Luni în cinematograful dn pe malul Murașului. Harold Lloyd, el, cel mai favorit comic de film al Americii și azi al întregii lumi, figurează în rolul principal din filmul „Băiatul Bunicei“ al cinematografului dela malul Murașului. Filmul dela început până la sfârșit, nu e alta decât un răsēt, căci e o alcătuire a foarte simpaticului comic renumit azi în lumea întreagă, cu care a câștigat concursul de filmuri din Chicago, titlul de „cel mai bun comic al lumii“. Inceputul reprezentației punct la 9.30 ora seara.

Știri diverse

Inspecție la stațiunea balneară Lipova

În zilele trecute nouile stabilimente balneare din apropierea orașului nostru au fost inspectate de Dl medic-general Dr. Vicol, inspector general balnear, însoțit de Dl profesor universitar Dr. Gh. Martinescu și Dl director al regiunii N. sanitar Dr. Demian, examinând amănunțit toate stabilimentele balneare, izvoarele de ape minerale, noul hotel, restaurant, parcuri etc. și declarându-se complet satisfăcuți de cele constatate cu aceasta ocazie și în special de apele minerale cari sunt superioare apelor similare din țară.

În sezonul acesta pentru prima oră apele minerale au fost studiate în mod științific în ce privește efectele lor terapeutice de Dnii Dr. Const. Stanca docent universitar dela Facultatea de medicină din București și Dr. S. Manuilă șef de lucrări la Facultatea de medicină din Cluj, fost inspector balnear, în special la afecțiunile genitale femești, cordului și vaselor sanguine nervoase și reumatice.

Mișcare în corpul diplomatic

La ministerul de externe s'a făcut următoarea mișcare:

D. Ion P. Carp, actual ministru plenipotențiar dela Cl. a fost înaintat la gradul de ministru plenipotențiar dela Cl. în postul bugetar vacant.

D-nii: Mihail A. Arion și Constantin Laptew, actuali secretari de legățiune dela Cl. au fost înaintați la gradul de consilieri de legățiune în posturile bugetare vacante.

Au fost de asemena înaintați, în posturile bugetare vacante de secretari de legățiune dela Cl. d-nii Alexandru Telemaque și Octavian Ben, actuali secretari de legățiune dela Cl.

Secretari de legățiune dela Cl. d-nii Gheorghe Davidescu, Alexis Isăcescu și Achil Barcian actuali secretari de legățiune dela Cl.

În urma examenului ce au depus.

Atașai de legățiune. — D-nii Nicolae Solacolu, Ion Proicu și Virgiliu Zaborowschi, au fost înaintați, pe aceeași zi secretari de legățiune dela Cl. în posturile bugetare vacante, iar

D-nii atașai de legățiune: Mircea Babeș, Ioachim B. Dăianu, Ion Popescu și Mircea Cristescu, au fost înaintați secretari de legățiune dela Cl. cu retribuțiunea însă a gradului lor actual de atașai de legățiune.

Înarmările

Deputatul laborist E. D. Morel, acuzând nu de mult — într'o sedință a Camerei comunelor, — uzinele Skoda și diferite fabrici austriace că fabrică mereu arme și

muniții pentru țările Micii Antante cum și pentru Polonia, direcția Skodei a trimis lui „Daily Herald“, organul partidului laborist, o desmintire. De asemenea și direcția fabricilor Austro-Daimler de lângă Viena.

Direcția Skodei spune că în 1923 n'a fabricat pentru armata cehoslovacă decât 16 tunuri anti-aeriene, iar pentru România restul de muniții comandate în 1921.

La aceasta d. Morel a răspuns (tot în „Daily Herald“) că desmintirile Skodei și ale celorlalte fabrici de arme n'au nici o valoare. Cu dovadă a reprodus între altele, extrase din „Universul“ și „Dimineața“ cari, cu ocazia exploziei dela Pirothenia, dela Cotroceni, au arătat că au sărit în aer și au ars vagoane cu muniții și cu puști livrate de curând de uzinele Skoda.

D. Morel a mai reprodus și o informație din „Rude Pravo“, ziar ceh care la 19 Mai c. a spus că uzinele Skoda au început să livreze României în anul de față cantități mari de materiale de război.

Apoi „Monitorul Oficial“, ziarul oficial românesc, a publicat la 24 Iunie 1923 textul unei licitații pentru transportul a 1,047.000 kigr. de material de război din Pilsen — unde se află principalele fabrici ale Skodei — la arsenalul central din București.

D. Morel cere ca Societatea Națiunilor să numească o comisie care să vie să facă ancheta la arsenalele românești, poloneze, jugoslave și ceh.

Noile tarife de călătorie pe căile ferate

Odată cu intrarea în vigoare, a noului tarif de călătorie pe c. f. r., valabil dela 1 August 1924 actualele taxe de călătorie pentru civili și militari la trenurile accelerate pe liniile căilor ferate particulare administrate de stat, se abrogă înlocuindu-se cu cele din tablourile de mai jos.

Taxele pentru civili: Dela 1—10 km., cl. I, lei 18; cl. II, lei 10; cl. III, lei 6.

Dela 11—20 km., cl. I, lei 34; cl. II, lei 18; cl. III, lei 10.

Dela 21—30 km., cl. I, lei 52; cl. II, lei 34; cl. III, lei 20.

Dela 31—40 km., cl. I, lei 70; cl. II, lei 42; cl. III, lei 25.

Dela 41—50 km., cl. I, lei 88; cl. II, lei 52; cl. III, lei 30.

Dela 51—60 km., cl. I, lei 105; cl. II, lei 65; cl. III, lei 38.

Pentru militari: Dela 1—10 km., cl. I, lei 6; cl. II, lei 4, cl. III, lei 2.

Dela 11—20 km., cl. I, lei 10; cl. II, lei 6; cl. III, lei 5.

Dela 21—30 km., cl. I, lei 12; cl. II, lei 10; cl. III, lei 6.

Dela 31—40 km., cl. I, lei 18; cl. II, lei 11; cl. III, lei 6.

Dela 41—50 km., cl. I, lei 22; cl. II, lei 16; cl. III, lei 8.

Dela 51—60 km., cl. I, lei 28; cl. II, lei 18; cl. III, lei 10.

Ultima oră

Lucrările conferinței dela Londra

Londra, 25. — Conferința a tratat în tot timpul zilei de ieri cu finanțarii cărora li-se cere a ceda în fața exigențelor franceze. Impotriva declarațiilor oficiale, diplomații rămân sceptici în privința tratativelor, deoarece comisiunea a doua și a treia nu au putut nici azi să realizeze acordul.

Herriot a desaprobat ulterior propunerea de mediație belgiană inspirată de Macdonald, pe care și bancherul Morgan o găsește insuficientă. Au rămas în lăgim chestiunea celor patru mii de funcționari ai căilor ferate germane și chestiunea formei și marginilor participării Germaniei la conferință. Din partea Franței se pretinde ca germanii să fie invitați mai curând în fața comisiei reparațiilor decât în fața conferinței. Guvernul din Berlin e însă gata să trimită delegații săi la Londra și așteaptă numai sosirea ambasadorului american Houghton.

LONDRA, 25. (Rador). — Comisiunea ajutorilor a ratificat și trimis conferinței raportul privitor la restabilirea unității economice și fiscale a Reichului, lăsând guvernelor aliate grija de-a regula chestiunea siguranței comunicațiilor și a trupelor de ocupație.

Comisiunea de transferări a cerut comisiei reparațiilor să negocieze cu Reichul un acord pentru simplificarea comenzilor la prestații în natură, conform planului Dawes.

Ministrii francezi și belgieni au ținut ieri s'ară o conferință.

Comisiunea de organizare a societății pentru luarea în exploatare a căilor ferate germane a terminat lucrările și a adresat comisiei reparațiilor proiectul și statutul noii societăți.

D. Clementel a făcut o vizită d-lui Helms, secretarul departamentului teaurului din Statele Unite.

Prețul hârtiei rămâne același

București. — Oficiul de distribuire a hârtiei a adus la cunoștința editorilor de ziar că prețul hârtiei de ziar va rămănea și pe mai departe același, adecă 17 lei și 50 bani kgramul, așa că nu pot avea nici un motiv să urce prețul ziarelor.

Declarațiile din Senatul francez

Londra. — Președintele Consiliului de miniștri francez dl Herriot a intervenit pe lângă Poincare să-și amâne discursul de Senat până la întoarcerea sa în țară. Dacă Poincare nu va renunța de așa finea discursul acum, primul ministru se va întoarce la Paris pentru a răspunde imediat discursului lui Poincare.

Autorizații teatrale minoritare pe anul 1924—1925

Ministerul cultelor și artelor a liberat și în acest an 8 autorizații pe seama teatrelor minoritare ungare și le-a distribuit următorilor directori de teatru: dr. E. Janovici (Cluj), Emeric Kovacs (Satu-Mare), Michael Szendrei (Târgu-Mureș), Emeric Felher (Ajud), Lad. Grof (Oradea-Mare), Lud. Parlagi (Brasov), Em. Gaspar (Deva), Mihai Fekete (Arad). S'a fixat o zonă de activitate a teatrelor ungare, ministerul artelor apărând interesele teatrelor românești fără ca să atingă drepturile firești ale culturii minoritare. S'a impus directorilor de teatru ungari ca să-și formeze trupa din elemente minoritare cari au dovada cetățeniei românești și ca patronii să asigure existența artiștilor de teatru, plătinându-le salariul regulat și detinând cota la fondul de pensie. Ministerul a atras atenția directorilor de teatru ungari ca repertoriul să-l alcătuiască din piese cât se poate de valoroase și să ocolească piesele cari aduce prejudeții, moravurilor bune. Totodată s'a fixat și durata unei stagiuni teatrale la 10 luni, rămânând ca astfel artiștii teatrelor să beneficieze d-ecă vacanță de 2 luni, în care timp se vor putea recrea. Asemenea s'a dispus ca trupele românești să nu mai suferă nici un obstacol în turneul ce-l vor face.

În genere s'a observat și de astă dată că stăpânirea românească consideră dezvoltarea artei minoritare ca o chestiune de cultură și toleranță cu care s'a soluționat chestiunea teatrelor minoritare, este o nouă dovadă că România respectă angajamentele luate.

INFORMAȚIUNI

CRONICA RIMATĂ

Secetă de știri!.. Azi nu-e nici o veste stranie, De parcă's bătute'n cue De vre-o bâzdăganie!

Acelaș decor și'n stradă Și'n pervazul ușilor, Nu mai e nici o paradă Pe placul păpușilor.

„Măine! Duminecă, frate Ne trebuie cronică! Din pământ cată și-o scoate, Fie chiar cronică.

„Scumpă, cronică rimată, (Tribut de Duminecă) Mai sărută-mă odată Cu buzați satirică!”

„Scrie, barde prost ca băta, Că-au venit iar ploile, Co să fie tarbă-atăta Ca să pască oile.

„Scrie că'n vitrină-un metru De stoafă... e-o pacoste! La birt, ciurba de nisetru Costă cât o dragoste.

„Scrie că prin cafenele, De îți petreci serile, Vezi o ploae de inele La toate lichelile.

„Scrie tot ce vezi, dar-una, Nu numi persoanele, Că te-ai sters pe totdeauna Din toate boutonetele.

NEPA

Iarăș Terente...

Câte-odată începem să credem și noi că presa reprezintă o mare putere. Dovadă acum, în cazul banditului Terente, Haimana cu numele sonor va ajunge, mulțumită ziarelor de tiraj, celebru. Gloria vechilor autori ai „cărților de haiduci“ nu lasă să doarmă pe reporterii din noua generație. Ai crede, văzând coloanele ziarelor pline de amănunte intime din viața zilnică a lui Terente, că nu mai este la ordinea zilei nicio chestiune importantă pentru țară și că deci, ne-am „normalizat“. Trăiască Terente!

Ni se descrie, între altele, și minunata ingeniozitate a unor agenți ai siguranței cari au pornit, pe soseaua Renilor, cu scopul, chipurile, ca să prindă pe banditul — un autocamion cu șofer, cu un agent deghizat și cu lăzi de lemn, în cari erau ascunși jandarmi! Păcat că așa plan genial — e drept, repetat, sub altă formă, în cărțile de haiduci — n'a fost încoronat de succes.

Facem și noi, acelor zeloși reprezentanți ai autorității, o propunere. Să plece, spre locul unde bănuște că se ascunde banditul, unul din ei, „deghizat“ în negustor și legat de haină, cu un fir de ață. Terente îl va prinde și-l va sechestra. Pe urmele firului de ață vor pleca atunci ceilalți și vor prinde pe hoț ca din oală!

Renunțăm, în folosul următorilor lui Terente, la premiul ce, pe drept, ni s-ar cuveni.

Aviz abonaților noștri.

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați, ca abonamentele să ne fie trimise pe adresa: „ADMINISTRAȚIA TRIBUNA NOUA“ (Căsuța postală No. 63, Arad.)

RESTAURANTUL și BERĂRIA

PALKOVITS

IN FAȚA PRIMĂRIEI.

Prima salamă delicată

la cumpărare cu ruda kilogramul costă 160 Lei.

În prăvălie de delicatose

PALFY și LUCULLUS.

Dela cinematograf

x Filmul „Cooperfield David“ în Apollo. Filmul „David Cooperfield“ pregătit după romanul mondial al lui Dickens va fi prezentat și rulat de cinema „Apollo“. E un film care a făcut drum de triumf prin toate orașele mondiale. În el se reoglindează viața autorului însuși în un prolog și 7 acte care conduc pe privitor în o viață particulară. Filmul rămâne în program până Marți.

x Măine, Duminecă și Luni se joacă la „Urania“ „Al șeptelea paradis“ un film

plin cu umor, în care rolurile principale le joacă Pat și Patachon.

x „Lumea tainică a cavalerilor de roze“ este titlul senzational al filmului cu numele „Sărmanul Impărat“, din viața împăratului Iosif II. În această bucată se reoglindează viața și apucăturile, tainele, francmasonilor, iezuiților și a „cavalerilor de roze“. Acest film va fi rulat de cinema „Apollo“ de Miercuri până Sâmbăta viitoare.

CRONICA SPORTIVA.

Campionatele naționale de football

Cluj.

Nac — Universitatea 3:0

După cum am relevat în nr. de ieri al ziarului nostru, match-ul pentru campionatul național de football eliminator s'a terminat pe terenul sportiv din Cluj între Nac (Oradea-Mare) și Universitatea (Cluj) cu un succes foarte agreabil pentru Nac. Rezultatul a fost 3:0. Deși acest rezultat nu putea fi real între împrejurări normale, fatalitate însă a voit doar în felul acesta să-și facă ravațiile contra lui „U“. Echipa universitară care azi 8 zile a dovedit în fața unni publice jmcens din Oradea-Mare că știe și poate juca, — de rândul acesta din cauze cari cad în afară de voință și puterea sa a trebuit să cedeze adversarului victoria acestui match important.

O zic că n'a avut nevoie — și asta a peccatului soarta jocului. Extraordinarul ghinion ce l-a avut prin lipsirea forțelor celor mai bune ale echipei: așa portarul Lazar, care se considera azi ca cel mai bun dintre portarii României — în urma unei operații la mână a fost silit să statisteze în poartă, deoarece a apăra fi era imposibil cu o mână. Apoi dnul Hirsch din cauză de necrolog a trebuit să fie înlocuit printr'un alt „beck“ mai puțin rutinat. Iar restul echipei știindu-se în felul acesta handicapat față de o echipă completă n'au putut să-le răpească învingerea. Evenimentele desfășurându-se așa vertiginos, conducera lui „U“ n'a putut îngriji de înlocuirea jucătorilor absenți prin alte forțe corespunzătoare. Jocul s'a desfășurat deci fără titularii cei mai destoinici în apărare și prin urmare fără șanse de câștig.

Jocul începe la ora 6 la semnalul d-lui căp. Suciu (Brașov) cu o iuteală scăpărătoare. Ambele părți prin înaltași conduc atacuri serioase, cari sunt apărute parte de beck-cii parte de portarii echipelor. După câteva minute ansamblul mai complet al Nac-ului prin sprijinul halfilor reușește să

treacă mingea la aripa stângă de acolo în centrul când în minutul al 20-lea reușește înaintașul Kubicek dela NAC să plaseze un goal (1:0) pentru NAC. După reînceperea jocului „U“ răspunde prin atacuri vehemente ca să egaleze și mingea prinsă de combantantul Guga (U) e trimisă puternic dela 20 m. spre poarta lui NAC. Se crede goal sigur, dar mingea alinge bara la colțul de sus și scapă pe NAC. De a primi egalizarea. Urmează jocul mai departe când lui NAC îi reușește să trimită mingea din nou în poarta lui „U“ fiindcă portarul Lazar nu putea plonzea din cauza mâinei bolnave. 2:0 pentru NAC și nu peste mult să termină repriza întâi.

În repriza a doua jocul lui „U“ se mărginește mai mult la apărare, dar lui NAC îi reușește să plaseze din nou un goal și ultimul, încheindu-se jocul astfel cu 3:0 pentru NAC. Goalarile lui NAC au fost trase de Kubicek (2) și Drescher extrem stânga (1). Pentru campionatele acestea de football ca echipe mai pronunțate rămân să lupte „NAC“ (Oradea-Mare), „CFR—Mureș“ (Tg.-Mureș) și „ATE“ (Arad). „Jahn“ din Cernăuți credem că nu contează și nici nu reprezintă o forță mai serioasă, trăgând aceste concluzii din match-ul ce l-a avut cu „Chinezul“ din Timișoara în București pentru „Cupa Mara“ pe care a câștigat-o tot Chinezul bătând pe „Jahn“ la 7:0.

F. T. C din Budapesta în țară la noi.

Am amintit despre turneul echipelor de football din Budapesta, cari doreau să întreprindă un turneu în țara noastră. Acum se dă ca sigură știrea despre venirea lui F. T. C. Această echipă de football a terminat prin a fi plasată pe lista campionatelor maghiare la locul al doilea și chiar și în raport internațional are un renume destul de bun. Turneul se începe pe la începutul lunii August și va debuta în Oradea-Mare, Cluj, Arad, Timișoara și chiar și în București. D.

Economice.

Aprovizionarea țării cu făină și pâine

Consfătuirea dela ministerul de interne

La ministerul de interne a avut loc o conferință cu primarii principalelor orașelor din țară pentru a se discuta chestiunea noului regim al grâului, făinei și al pâinei. Discuțiile au fost conduse de către dl. Richard Franasovici, subsecretar de Stat. A luat cuvântul mai întâi dl. Radu Portocala, primarul orașului Braia, care cere ca guvernul să dea îndrumări asupra viitorului regim al grâului pentru ca autoritățile comunale să aibe un timp date și siguranța încheierii contractelor pentru furnizarea făinei necesară pâinei. D. Portocala cere ca prețul pâinei să nu fie în nici intr'un caz majorat.

Di Toma, primarul Iașului, a fost de părere că în cazul în care ar interveni o majorare a prețului pâinei, să se găsească mijloacele necesare pentru ca funcționarii publici să fie compensați pentru diferențele de prețuri. D-sa mai propune uniformizarea fabricării și a prețului pâinei pentru întreaga țară.

D. Radulescu, prefect de Vlașca, cere un regim de favoare la exportul făinei albe pentru ca în schimb, morarii să producă făina albă mai ieftină, propunere la care se asociază și dl. Radu Portocală primarul Brăilei.

D. M. Berceanu, ajutor de primar la Capitala crede că, în soluțiunile ce se vor da să nu se treacă în vederea principului ca prețul grâului este prețul făinei negre și ca acesta să fie punctul de plecare, al rezolvirii problemei.

D. I. N. Angheliescu da asigurări că producția grâului este suficientă.

D. R. Franasovici sesizează clar toate propunerile și declară, că ținând seamă de soluțiunile celor primari va supune de urgență, chestiunea noului regim al pâinei, consiliului superior economic și apoi con-

siliului de miniștri, care va hotărî în mod definitiv noul regim al grâului, făinei și al pâinei.

Locomotive pentru România

Am arătat acum câteva zile că în presa engleză a apărut o știre după care România ar avea nevoie de 4 mii de locomotive.

Informația aceasta a făcut obiectul unei scurte discuții în Camera comunelor. Deputatul Hardie a întrebat guvernul, — în sesiunea dela 17 Iulie — dacă e în curent cu faptul că România are nevoie de 4000 de locomotive, și dacă, în cazul că lucrul ar fi exact, ar fi dispus să acorde firmelor englezești cari ar încheia contracte cu guvernul român pentru livrare de locomotive înlesnirile prescrite în „Trade facilities Act“. (Legea care poartă numele de „Trade facilities Act“ prevede că guvernul englezesc poate garanta firmelor britanice cari primesc anumite comenzi, plata sumelor ce li se datorează de către aceia cari au făcut comanda. Nota trad.)

D. Hardie a pus întrebarea în vederea faptului că România datorând bani Angliei aceasta ar putea să împiedice, eventual, guvernul de a admite aplicarea lui „Trade facilities Act“ în favoarea firmelor cari ar fi să lucreze cu România.

D. Graham, subsecretar de stat la ministrul de comerț, a răspuns că nu e informat despre trebuințele României în locomotive, dar că nu există nici o piedică pentru aplicarea dispozițiilor din „Trade facilities Act“ în cazul de care s'a ocupat d. Hardie. Dacă vre-o firmă engleză va cere garanții, comitetul care se ocupă de punerea în aplicare a lui „Trade facilities Act“ va studia chestia și se va pronunța.

Revizuirea tarifelor de export

După revizuirea tarifelor vamale, comisia superioară vamală și-a propus să treacă acum la revizuirea taxelor vamale de export la unele articole, al căror export pare a fi stingerit din cauza actualului regim tarifar.

În acest scop comisia superioară vamală s'a întrunit ieri seară la Finanțe, examinând situația taxelor de export la următoarele produse: cai, manganul, obiectele de celuloid, esența de oțet, mierea, acetonele și materiile izolatoare.

Taxa actuală de export la aceste articole de 20 la sută din valoare este considerată de exportatori prohibitivă și ei cer reducerea ei.

Comisiunea a admis în principiu scăderea, dar a amânat fixarea taxelor de export pentru o sesiună viitoare, când va fi revizuită și situația altor articole.

Infiițarea unei societăți românești pentru furnizarea avioanelor pentru armată

Conform unui proiect mai vechi, a cărui realizare este urmărită de guvern, la ministerul de industrie s'au început primele lucrări în vederea infiițării unei mari întreprinderi cu bază metalurgică pentru procurarea materialului și pieselor de război necesare apărării noastre naționale.

Începutul se va face cu infiițarea unei societăți, al cărui scop este furnizarea avioanelor necesare armatei și a pieselor tehnice trebuitoare. Această întreprindere restrânsă va forma cu timpul numai o secție din sistemul general al întreprinderii celei mari.

În acest scop s'a întrunit ieri dimineață la ministerul de industrie și comerț o comisiune specială care și-a propus să studieze modalitățile pentru realizarea acestei socie-

țată, în conformitate cu principiile legii de comercializare.

În comisiune sunt reprezentate ministerul de război și de industrie, cum și Societatea Națională de Credit industrial.

Este vorba ca în alcătuirea noii Societăți să intre și una din marile noastre întreprinderi metalurgice, în care caz funcționarea societății de avioane va începe imediat, asigurând armatei aparatele de care are nevoie.

Această chestiune va fi pusă și în discuția Consiliului superior de control și îndrumare, însărcinat cu aplicarea legii comercializării, care se va întruni Joia viitoare la ministerul de industrie.

Lucrările pentru comercializarea primelor întreprinderi au fost întocmite

Primele întreprinderi ale statului care vor fi puse sub regimul comercializării sunt, după cum am mai anunțat: exploatarea minelor de cărbuni dela Lonia și exploatarea metalurgice (furnale și minereuri de fer) dela Hunedoara și Cugir.

La ministerul de industrie s'au și terminat lucrările pentru comercializarea acestor întreprinderi.

Proiectele de comercializare astfel întocmite vor fi înaintate consiliului superior de control și îndrumare, care e probabil să le ia în cercetare chiar în prima lui sesiună ce se va ține Joia viitoare.

Controlul cazanelor

Eri dimineață s'a ținut, la ministerul muncii, o consfătuire sub președinția d-lui ministru Chirulescu cu privire la controlul cazanelor, adică puterea de rezistență a lor, în legătură cu accidentele de muncă.

Interesele industriașilor au fost reprezentate prin d-nii: Cerkez președintele „Uniunii marilor industriași“ și inginer Mircea, directorul acestei instituții. Au mai fost de față d-nii. Cezar Popescu directorul general al

industrii, Argeșanu director general la ministerul muncii și inginer Alexandrescu.

S'a decis ca, pentru un moment, să păstreze un regim tranzitoriu. Controlul va face și de către organele ministerului muncii și „Asociația proprietarilor de zane“.

Devizele și valute

R a d o r. 26. Iulie.

Zürich: Deschiderea: Inchiderea

Berlin:	129. — —	139. —
Amsterdam:	208. — —	208. —
New-York:	544. — —	543. —
Londra:	2389.50 —	2393. —
Paris:	2767.50 —	2785. —
Milano:	2359. — —	2352. —
Praga:	1615. — —	1615. —
Budapesta:	69. — —	69. —
Belgrad:	640. — —	640. —
București:	237.50 —	237.50 —
Varșovia:	106. — —	106. —
Viena:	7660. — —	7660. —

București închiderea: Paris 1190, Londra 1020, Berlin —, Newyork 231. —, Milano 1000, Zürich 4290, Viena 3280, Praga 687 Bugi peșta —

Valute: Napoleon 835, leva 158, turcească —, font englez 1010, franc francez 1240, franc elvețian 4350, lira 1010, drac 390, dinar 205, dolar 229. —, coroana triacă 34. —, coroana maghiară 27.50, col 690, Marca polonă 44. —

—00—

Atelierul fotografic BERNSTEIN ARAD, Palatul Neumann

Fotografii artistice executate și fotografiile mari

FABRICA de IMPLETITURI și TRICOTAGE din ARAD S. A.

Capital 15,000.000 Lei.

Produce toate felurile de articole de sport impletite și trigotage, ciorapi, vâtelină, șaluri, broboade, stofă de mătăsoasă tricotată.

Vopsitorie proprie și apretaj

!!!

Pachetele-Kemen

cu gulaș.
Paștete de mai,
Haschee,
Frankfurteri

în pachete de 1/10, 1/5, 1/2, și 1/1 Kilogram
sunt cea mai ieftină cină de vară
și se capătă totdeauna în toate prăvăliile bucurărilor
coloniale și băcanii.

Revânzătorii să se adreseze la:
HAJDUSKA și C.
Arad, Piața Avram Iancu 7.
Telefon 7—33.

Societatea Anonimă RUDOLF MOSSE

de EDITURĂ, LIBRĂRIE și PUBLICITATE

Director: I. BRANIȘTEANU

București, Bulevardul Academiei 4, Telefon 64—41.

AGENȚIE DE PUBLICITATE

primește orice anunțuri sau publicațiuni p. toate ziarele din țară și străinătate. Reprezentanțe proprii în toate orașele mai mari din Europa și America. Primește afișe și placarde pentru București și orașele principale din țară și Reclame luminoase și Reclame în teatre și cinematografe.

Proiecte de Reclame Artistice.

ANUARUL ROMÂNIEI

pentru Comerț, Industrie, Meserii și Agricultură va apărea la începutul anului 1925. — Reprezentanța tuturor Anuarelor din țară.

Centrala pentru Transilvania: CLUJ, Strada Regina Maria 37. — Telefon 4-13.